

Handläggare
Helene Rasmusson

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-05-13

Ärendebeteckning
SBN 2020/0384

Samhällsbyggnadsnämnden

Svar på remiss om Naturvårdsverkets och Statskontorets översyn av åtgärdsprogram för luftkvalitet, SBK 2020-1489

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner yttrandet och föreslår att kommunstyrelsen beslutar:

Kommunstyrelsen antar samhällsbyggnadsnämndens yttrande som sitt och överlämnar bifogat yttrande till Regeringskansliet som Kalmar kommuns svar på remissen om Naturvårdsverkets och Statskontorets översyn av åtgärdsprogram för luftkvalitet.

Bakgrund

Sveriges utsläpp av luftföroreningar har minskat betydligt de senaste decennierna. Trots detta har luftföroreningar fortfarande stor negativ påverkan på människors hälsa och miljö. Beräkningar visar att cirka 7 600 förtida dödsfall varje år beror på för höga halter av luftföroreningar. Barn är känsligare för luftföroreningar än vuxna. Problemen med höga föroreningshalter och överskridanden av miljökvalitetsnormerna är störst i tätorter och trafiken är den huvudsakliga källan till utsläppen.

Om luftens föroreningshalter överskrider de gränsvärden som anges i miljökvalitets-normerna, ska en länsstyrelse eller kommun upprätta ett åtgärdsprogram för att halterna av luftföroreningar åter ska följa normerna. Sedan 2004 har 15 sådana åtgärdsprogram upprättats i Sverige. Fem av dessa program har avslutats efter att halterna av luftföroreningar åter sjunkit till värden under gränsvärdena. Men i övriga tio fall riskerar gränsvärdena fortfarande att överskridas, trots att flera av åtgärdsprogrammen har funnits under lång tid.

Åtgärdsprogrammen svarar mot Sveriges skyldigheter enligt EU:s luftkvalitetsdirektiv. För närvarande driver EU-kommissionen två överträdelseärenden mot Sverige som relaterar till luftkvalitetsdirektivet och

dess artikel 23, om krav på åtgärdsprogram. Kommissionen påpekar att Sverige inte har införlivat luftkvalitetsdirektivet korrekt i svensk lagstiftning samt att åtgärderna i de svenska åtgärdsprogrammen inte har varit tillräckliga för att hålla perioden då gränsvärdena överskrids så kort som möjligt, eftersom Sverige enligt kommissionen har överskridit gränsvärdena för partiklar på ett fortlöpande och varaktigt sätt.

Om Sverige fälls i EU-domstol riskerar staten vite på minst 2 miljoner euro.

Yttrande

Det är viktigt att ansvarsfördelningen mellan olika aktörer blir tydligare. Ansvaret att besluta vilken instans som ska upprätta åtgärdsprogrammet samt för att kvalitetsgranska och följa upp åtgärdsprogrammen kommer enligt förslaget att ligga på en ansvarig myndighet, Naturvårdsverket, vilket ger möjlighet till att skapa fasta direktiv för upprättande, genomförande och uppföljning av åtgärdsprogram. Intressant också om man lyfter in klimatnyttan liksom hälsoeffekterna med åtgärderna.

Mer utförlig vägledning och riktlinjer från Naturvårdsverket är också önskvärt. Det är också viktigt att få ihop vägledningen med bullerfrågan.

Naturvårdsverket lyfter modellering/modellberäkningar som ett viktigt komplement till mätningar. Det skulle ge en tydligare information om luftkvaliteten till allmänhet, beslutsfattare, planerare med flera.

Angående bilpoolsparkering på allmän platsmark anser vi att det är en bra åtgärd. Tyskland har nyligen genomgått ett liknande förfarande då trycket på bilpooler är mycket större i städer, vilket Tyskland har gått om. Här bör Sverige ta efter deras förhållningssätt.

Helené Rasmusson

Bilagor:

PM till Yttrande: Naturvårdsverkets och Statskontorets rapporter